UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 Vtrum magis patrem, quàm matrem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72772

Visual Library

lij ad dilectionē ſui-ipſius: ex hoc enim concluditur maior. Tertiæ verò medium eſt, quod ipſe filius, quia eſt pars quædā parentis, eſt propinquior parenti. Et ꝓpterea non ſunt vna, ſed duę rōnes, quamuis propinquæ.

Lib.8. c. 12. parū a prin. tom. 5.

dicit.n. Apoſt. 2. ad Cor. 12. Non debent filij theſaurizare parentibus, ſed parētes filijs. ergo magis ſunt diligendi filij, quàm parētes.

¶ 2 Præt. Gratia perficit naturā: ſed naturaliter parentes plus diligunt filios, quàm ab eis diligantur vt * Philoſoph. dicit in 8. Ethico. ergo magis debemus diligere filios, quàm parentes.

¶ 3 Præt. Per charitatem affectus hominis Deo conformatur: ſed Deus magis diligit filios, quàm diligatur ab eis. ergo etiam & nos magis debemus diligere filios, quàm parentes.

Refertur 3. ſent. diſ. 29. in litera.

* Ar. 4. ad 1. & art. 7.

Sed contra eſt, qđ * Amb. dicit. Primo, Deus diligēdus eſt: ſcdo, parentes: inde, filij: poſt, domeſtici. G

Respon. Dicendum, ꝙ ſicut ſupra * dictum eſt, gradus dilectionis ex duobus penſari pōt. Vno modo, ex parte obiecti. Et ſ'm hoc id, quod hēt maiorem rationem boni, eſt magis diligendum, & quod eſt Deo ſimilius. Et ſic pater eſt magis diligendus, q̄ filius, quia. ſ. patrem diligimus ſub ratione principij, quod habet rationem eminentioris boni, & Deo ſimilioris. Alio modo computatur gradus dilectionis ex parte ipſius diligentis, & ſic magis diligitur quod eſt coniunctius. Et ſecūdum hoc filius eſt magis diligendus, quàm pater, ut Philoſ. dicit in 8. * Ethic. Primo quidem, quia parentes diligunt filios ut aliquid ſui exiſtentes, pater autem non eſt aliquid filij: & ideo dilectio, ſecundum quam pater diligit filium, ſimilior eſt dilectioni, qua quis diligit ſeipſum. Secundò, quia parentes magis ſciunt aliquos eſſe ſuos filios, quàm econuerſo. Tertiò, quia filius eſt magis propinquus parenti, vtpote pars exiſtens, quàm pater filio, ad quem habet habitudinem principij. Quartò, quia parentes diutius amauerunt. Nam ſtatim pater incipit diligere filiū: filius autem tempore procedēte incipit diligere patrem. Dilectio autem quantò eſt diuturnior, tantò eſt fortior, ſecundum illud Eccleſ. 9. Non derelinquas amicum antiquum: nouus enim non erit ſimilis illi.

Li. 8. cap. 12. tom. 2.

H

Ad primum ergo dicendū, quòd principio debetur ſubiectio, reuerētia, & honor: effectui proportionaliter competit recipere influentiam principij, & prouiſionem ipſius. Et propter hoc parentibus a filijs magis debetur honor: filijs autem magis debetur cura prouiſionis. I

Ad secundum dicēdum, quòd pater naturaliter plus diligit filium ſecundum rationem coniunctionis ad ſeipſum: ſed ſecundum rationem eminentioris boni filius naturaliter plus diligit patrem.

Li. 1. c. 31. in prin. tom. 3.

Ad tertium dicendum, quòd ſicut Aug. * dicit in 1. de doctr. chriſt. Deus diligit nos ad utilitatē noſtram, & ſuum honorem. Et ideo, quia pater comparatur ad nos in habitudine principij ſicut & Dus, ad patrem proprie pertinet, ut ei a filijs honor impendatur: ad filium autem, ut eius utilitati a parentibus prouideatur, quàmuis in articulo neceſſitatis filius obligatus ſit ex beneficijs ſuſceptis, ut parentibus maxime prouideat. K

¶ *Super queſtionis vigeſimſiaſextę Articulum decimum.*

3. di. 29. ar. 7 ad 4. & 5. Et Ephe. 9. lec. 7. fi.

IN artic. 10. ſolicite cōſerua, ꝙ formalis eſt ſermo, & cęteris paribus. Ex hoc, n. ſoluūtur quæſtiones.

Articvlvs X.

Vtrum homo magis debeat diligere matrem, quàm patrem.

AD decimvm ſic proceditur. Videt̄ ꝙ homo magis debeat diligere matrem, q̄ patrē. Vt enim Philoſ. dicit in 1. * de Generat. animalium. Fęmina in generatione dat corpus: ſed homo nō hēt aīam a patre, ſed per creationē a Deo, vt in 1. † dictū eſt. ergo homo plus habet a matre, quàm a patre. plus ergo debet diligere matrem, quàm patrem.

F

¶ 2 Pręt. Magis amantem dēt magis diligere: ſed mater plus diligit filiū, quàm pater. dicit. n. Philoſ. in 9. * Ethic. ꝙ matres magis ſunt amantes filiorum. Laborioſior enim eſt generatio matrū, & magis ſciunt, qui ipſarum ſint filij, quàm patres. ergo mater eſt magis diligenda, quàm pater.

¶ 3 Præt. Ei debetur maior dilectionis affectus, qui ꝓ nobis plus laborauit, ſ'm illud Rom. vlt. Salutate Mariam, quæ multum in nobis laborauit: ſed mater plus laborat in generatione, & educatione, quàm pater. Vnde dicitur Eccl. 7. Gemitum matris tuæ ne obliuiſcaris. ergo plus debet homo diligere matrem, quàm patrem.

Sed contra eſt, quod * dicit Hiero. ſuper Ezech. quòd poſt Deum ma- trē, diligendus eſt pater. & poſtea addid-

Respon. Dicendum, quòd in iſtis c- id, quod dicitur, eſt intelligendum per ſe, - cet intelligatur eſſe quæſitum de patre, - eſt pater, an ſit plus diligendus matre, - mater. Poteſt enim in omnib. huiuſmo- diſtantia uirtutis, & malitiæ, vt amicitia - minuat, vt Phil. dicit * in 8. Eth. Et ideo, - dicit. Boni domeſtici ſunt malis filijs p- ſed per ſe loquendo, pater magis eſt am- mater. Amantur enim pater & mater, - quædam naturalis originis. Pater aute- cellentiorem rationem principij, quam - pater eſt principium per modum agent- ter magis per modum patientis, & mat- per ſe loquendo, pater magis eſt diligen-

Ad primvm ergo dicendum, ꝙ in g- hoīs mater miniſtrat materiā corporis - formatur aūt per virtutem formatiuam, - ſemine patris. Et quàmuis hmōi virtus - creare animā rationalem, diſponit tam- corporalem ad huiuſmodi formæ ſuſcep-

Ad secvndvm dicendum, quod hæc p- aliam rationē dilectionis. Alia enim eſt - citiæ, qua diligimus amantem, & qua d- nerantem: nunc autem loquimur de a- debetur patri, & matri ſecundum gene- tionem. Ad tertium patet.

Articvlvs XI.

Vtrum homo plus debeat diligere uxorem, quàm patrem, & matrem.

AD vndecimvm ſic proceditur. Videtur, ꝙ homo plus debeat diligere uxorem, quàm patrem & matrem. Nullus enim dimitrit rem aliquā, niſi pro re magis dilecta: ſed Gene. 2.